

*E*gyszerű
*Tá*voktató
*Ta*nár
*Ké*pkészítő
*S*egítség

v1.22.04.01

© Nagy Piroska Mária, Szoldatics József
2021/2022

Tartalomjegyzék

1. Előszó	2
2. Program üzembe helyezése, karbantartása	3
2.1. Telepítés	4
2.2. Frissítés	5
2.2.1. Automatikus mód	5
2.2.2. Kézi mód	5
3. Használat	6
3.1. Új kép megnyitása	7
3.2. PDF file-ok beolvasása	8
3.3. Szöveges file-ok beolvasása	8
3.4. Kép (feladat) javítás	9
3.5. Vágólap használata	10
3.6. A javított kép elmentése	11
3.6.1. Egyedi képfile létrehozása	11
3.6.2. Összefűzött pdf file létrehozása	12
3.7. Beállítások	14
4. Gyorsító billentyűk	15
4.1. Általános műveletek	15
4.2. Egér műveletek	15
4.3. Jobb egér menü	15
5. Gyik (Gyakran ismételt kérdések)	16
6. Felhasznált és ajánlott programok	17
6.1. gswin32c.exe és gsdll32.dll	17
6.2. nconvert.exe	17
6.3. okular.exe	17
7. Visszajelzések, vélemények	18
7. Tárgymutató	19

1. Előszó

A sok online elérhető program ellenére nem elkerülhető, hogy a diákok által kézzel írt, majd lefotózott munkákat értékeljük, megjegyzésekkel lássuk el, javítsuk. A tapasztalat szerint a tanulók különböző méretekben és minőségben, akár több részletben küldik a dolgozatukat. A megnyitott képeket el kell forgatni, méretezni kell, a színegyensúlyon és egyéb paramétereken kell állítani, hogy használható minőséget lássunk. Ezek után jöhet a javítás, a javított képek összefűzése, visszaküldése.

Az **eTaTaKeS** (azaz **E**gyszerű **T**anár **T**ávoktató **K**épzéssel **S**egítség) program ebben a munkában kíván segítséget nyújtani. Nem célja kiváltani a különböző képszerkesztő szoftvereket. A program képfileok feldolgozásához alkalmas, pdf fileokhoz az Okular programot ajánljuk, abban is beállítható szabadkézi rajzolás. A program Windows 64 bites verzióján használható. További információ a programról a „Felhasznált és ajánlott programok” fejezetnél.

Az eTaTaKeS program használatához nem szükséges, de hasznos lehet egy digitalizáló tábla használata.

A frissítések miatt a leírásban szereplő képektől kicsit eltérhet a program aktuális kinézete, de ez a nyomógombok megtalálását illetve a program működését nem befolyásolja.

Hibás működés, egyéb észrevétel esetén írjon a **szolda@fazekas.hu** e-mail címre.

Budapest, 2021. január 23.

Nagy Piroska Mária és Szoldatics József

2. Program üzembe helyezése, karbantartása

A program működéséhez a következő file-ok kellenek:

eTaTaKeS.exe

A program maga, ezzel lehet indítani a programot

nconvert.exe

A kép manipulációját végző program. Ezzel semmi dolgunk, de ne töröljük le az eTaTaKeS.exe file mellől. További információ a programról a „Felhasznált és ajánlott programok”-nál.

gswin32c.exe

A kép manipulációját végző program. Ezzel semmi dolgunk, de ne töröljük le az eTaTaKeS.exe file mellől. További információ a programról a „Felhasznált és ajánlott programok”-nál.

gsdll32.dll

A kép manipulációját végző program. Ezzel semmi dolgunk, de ne töröljük le az eTaTaKeS.exe file mellől. További információ a programról a „Felhasznált és ajánlott programok”-nál.

AutoUpdate.exe

A frissítést végző program. Ezzel sincs dolgunk, és ezt se töröljük le. Ennek segítségével az eTaTaKeS program automatikusan frissülni fog minden kilépéskor, amennyiben új verzió érhető el.

eTaTaKeS_manual.pdf

Ez a kézikönyv. Ezt sem érdemes letölteni...

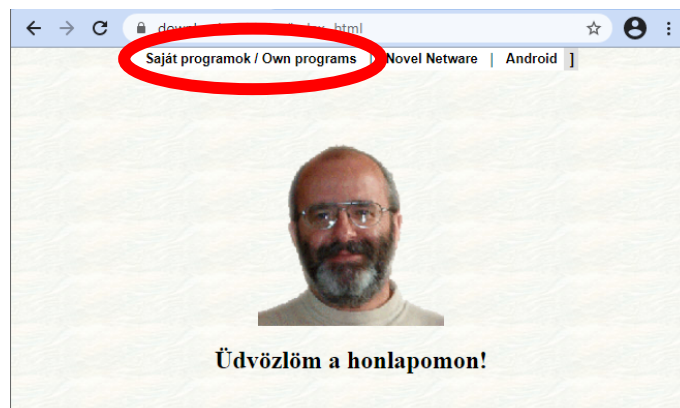
2.1. Telepítés

Nyissuk meg a böngészőben a „download.szolda.hu” honlapot.

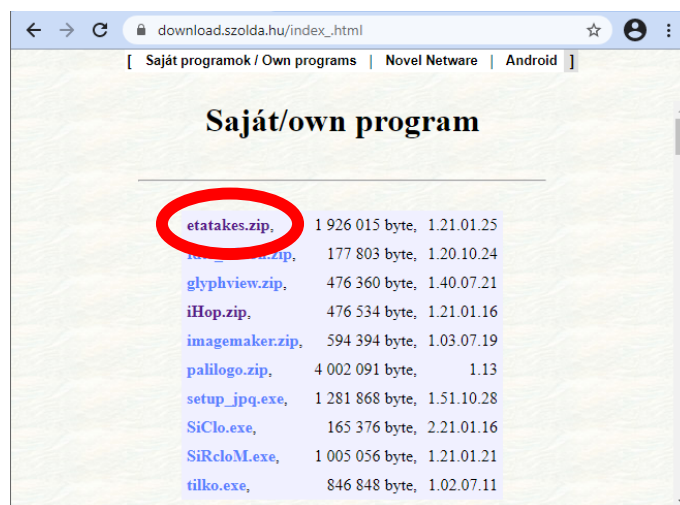
1. A megjelenő kezdőlapon válasszuk a „Belépés/Enter” lehetőséget.

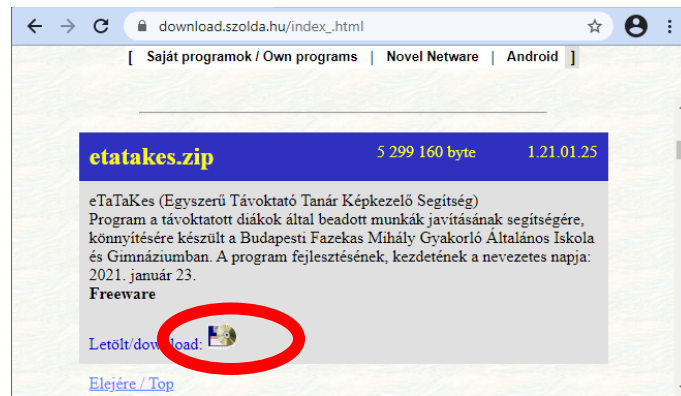
2. Válasszuk a „Saját programok/Own programs” pontot

3. Ezután az „etatakes.zip” felírra kattintás vagy görgetés az eTaTaKeS programig

4. „Letölt/download” felirat melletti ikonra kattint

Ezek után a számítógépünkön meg kell keresni a letöltött eTaTaKeS.zip filet („Letöltés” mappa), azt kicsomagolni valamelyik könyvtárba és készen is vagyunk.

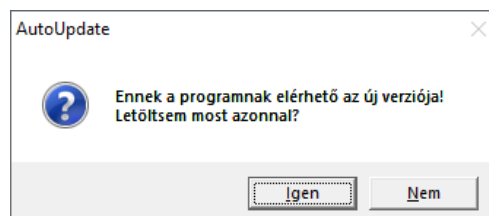
A program tetszőleges könyvtárban működőképes. A „C:” meghajtó „Program Files” könyvtárába való telepítés esetén esetleg szükség lehet további engedélyek megadása (rendszergazdai jog szükséges a végrehajtáshoz), ezért javasoljuk másik meghajtó („D:”; „E:”, ...) tetszőleges könyvtárának a használatát.

2.2. Frissítés

Kétféle módon történhet a program napra készen tartása: automatikus és kézi módon.

2.2.1. Automatikus mód

A programból való kilépéskor a program kitekint a szerverre, hogy van-e frissített verzió. Amennyiben van frissítés, akkor ezt egy üzenetablakban tudatja, és egyben felajánlja az automatikus frissítést, amit el is végez elfogadás esetén.

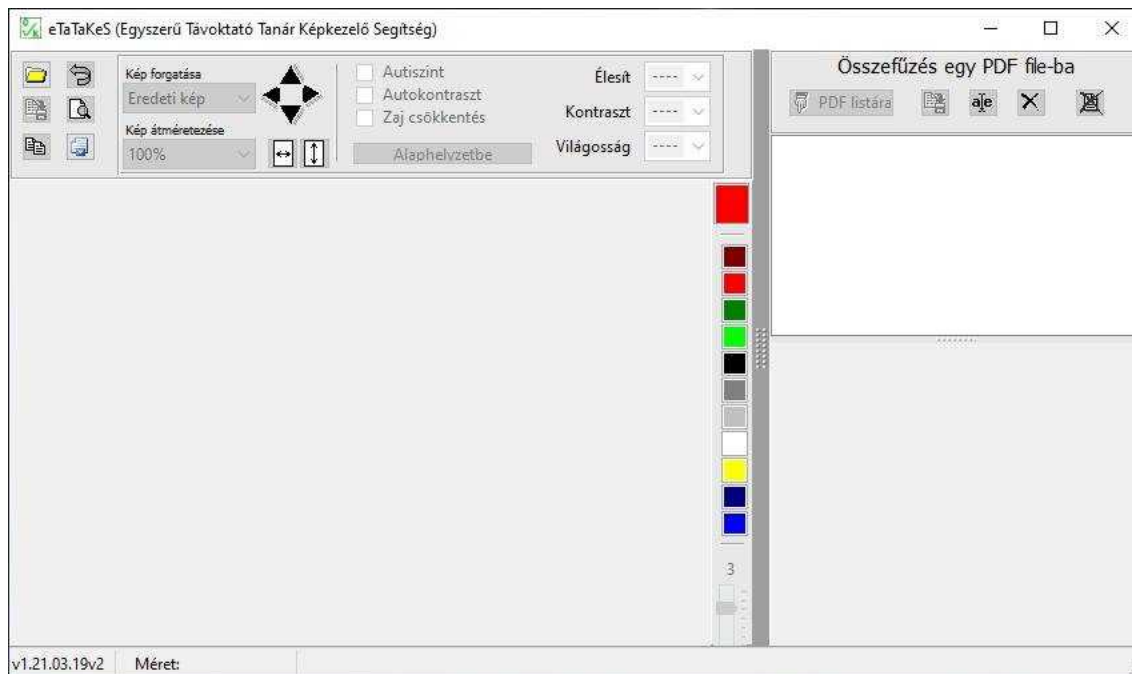
Ha úgy érezzük, hogy valami nem működik a használt rendszerben jól, vagy véletlenül letöröltünk valamit, akkor a kilépéskor (kilépés alatt) tartssuk lenyomva a Shift billentyűt. Ekkor – függetlenül attól, hogy az általunk használt verzió mennyire friss – fel fogja ajánlani a frissítést.

2.2.2. Kézi mód

A kézi módszer egyszerű, a telepítésnél leírtakat hajtsuk végre ismét.

3. Használat

A programot az eTaTaKeS.exe file futtatásával indíthatjuk. A bejelentkező képernyő bezárása után a munkaablakhoz jutunk. Egyes lehetőségek nem használhatók még (szürke módon jelenik meg), file megnyitás után aktiválódnak csak.

A két panelt elválasztó falat az egér segítségével mozgathatjuk. A program a Windows-os programokban szokásos módon használható. Tartalmaz beépített felugró menüt (jobb egér fül) is.

Megnyitható kép file típusok:

BMP; GIF; HEIF; HEIC; JPG (JPEG); PDF; PNG; PSD; TIF (TIFF); WMF

Megnyitható szöveges file típusok:

DOC; DOCX; RTF; TXT

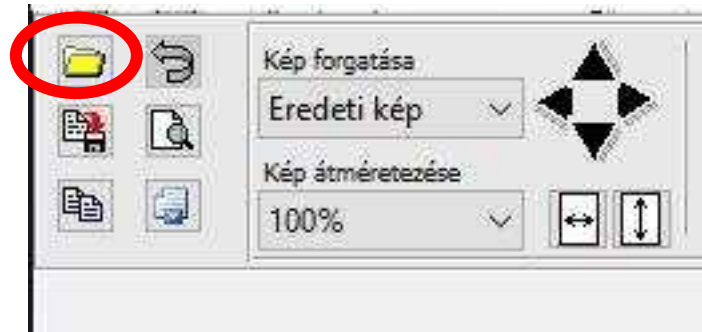
Amennyiben ismeretlen file formátumot kap a program, akkor erre figyelmeztet, majd engedély kérése után megpróbálja megnyitni.

Mentésre használható kép file típusok:

JPG (JPEG); PDF; PNG

3.1. Új kép megnyitása

A „Grafikus file megnyitása” ikonra kattintva nyithatunk meg egy kép file-t.

Tapasztalat szerint a diákok által küldött kép

- nem megfelelő irányban áll, el kellene forgatni
- sokszor túl nagy, kicsinyíteni kellene
- életlen, elmosódott
- nem elég kontrasztos, fényszegény helyen készült
- túl sötétfényszegény helyen készült

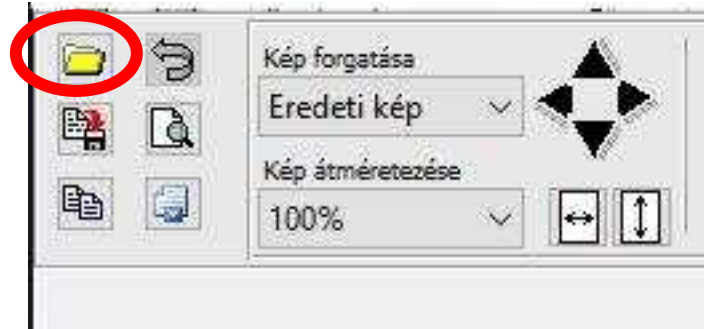
Csodát persze ne várjunk, de azért sokkal jobb...

3.2. PDF file-ok beolvasása

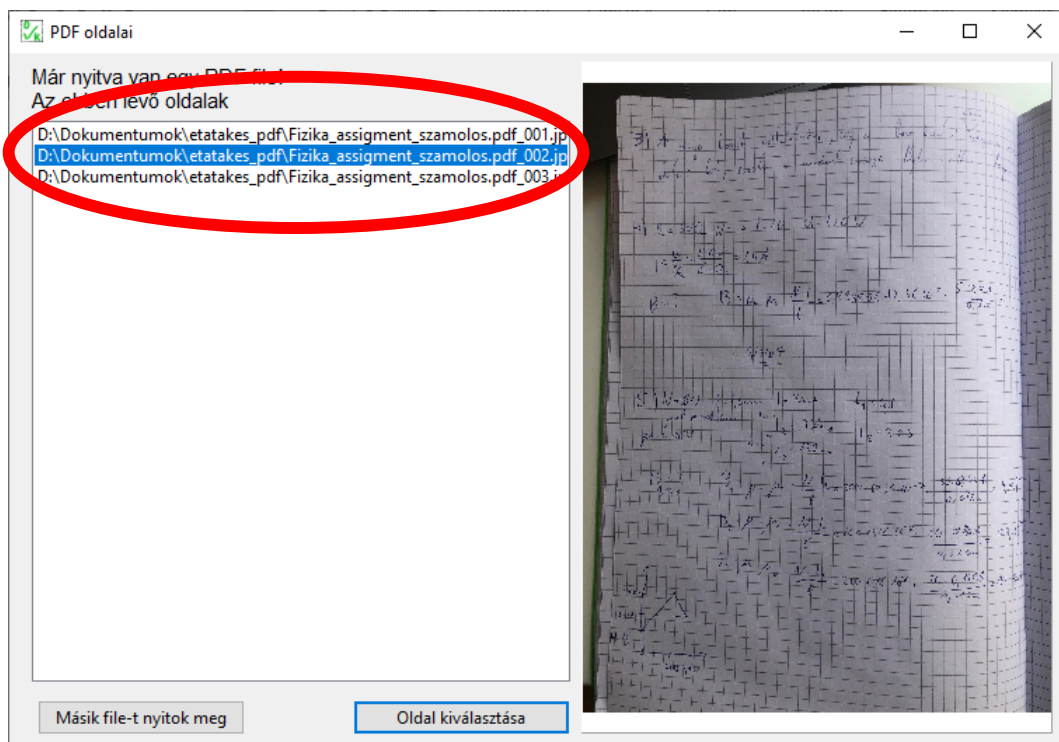
A programmal akár több oldalas PDF file is megnyitható, oldalanként beolvasható.

A megnyitást ugyanúgy végezzük, mint eddig, a grafikus file megnyitása esetén. Ha a pdf file több oldalas, az első oldal után a többit is megtekinthetjük. Mielőtt azonban új oldalt nyitnánk meg, az első oldalt tegyük a pdf listára vagy mentjük el például képként.

A file megnyitása gombra kattintunk

Kiválasztjuk a következő oldalt

Értelemszerűen a megfelelő nyomógombra kattintunk.

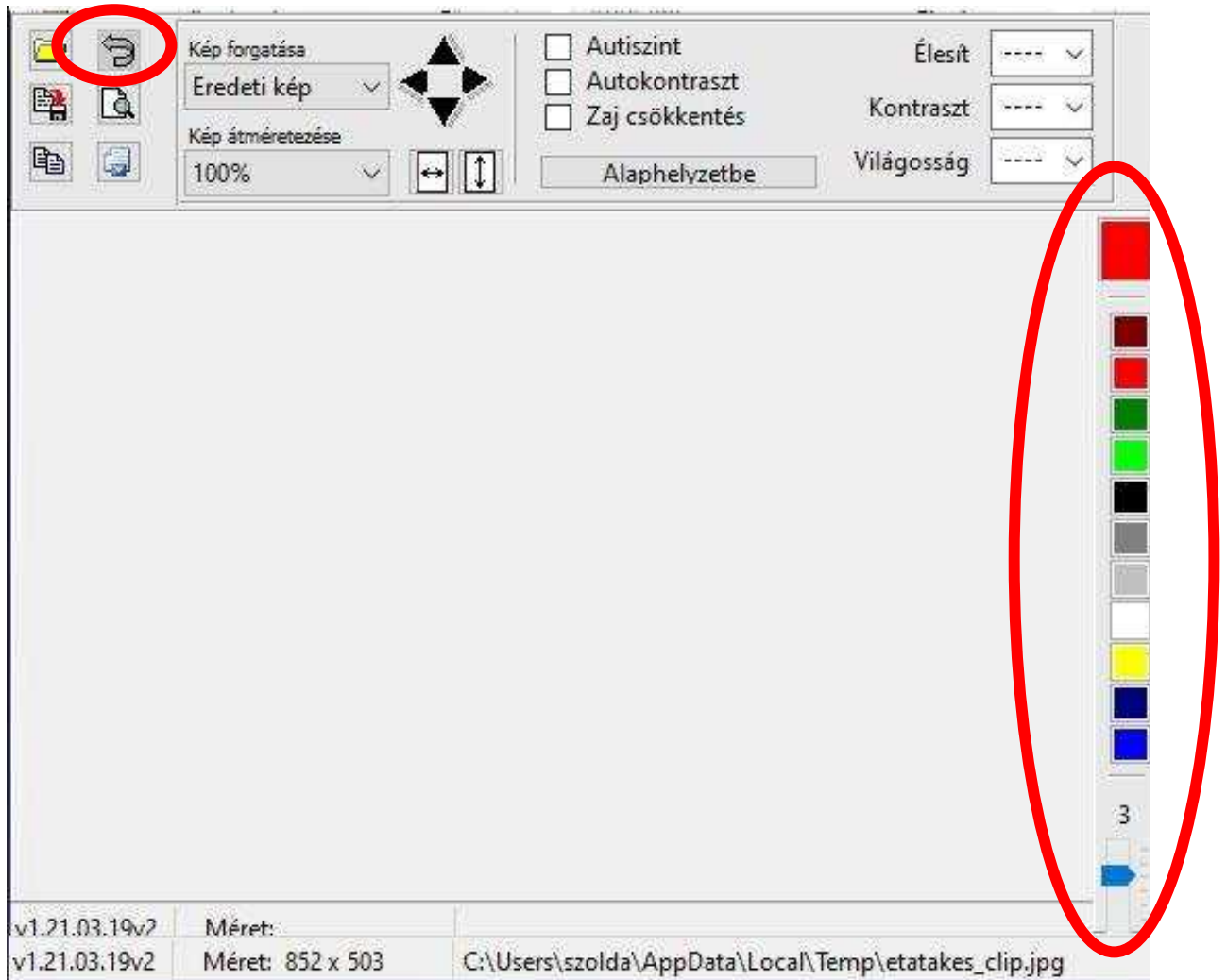
3.3. Szöveges file-ok beolvasása

A programmal akár szöveges file is megnyitható, oldalanként beolvasható, a PDF megnyitáshoz hasonlóan. A megnyitáshoz szükség van MS Word programra, hogy telepítve legyen.

3.4. Kép (feladat) javítás

Most, hogy kezelhetővé vált a diák által küldött képfile, csak javítanunk kell.

Válasszunk egy nekünk tetsző színt, tollvastagságot.

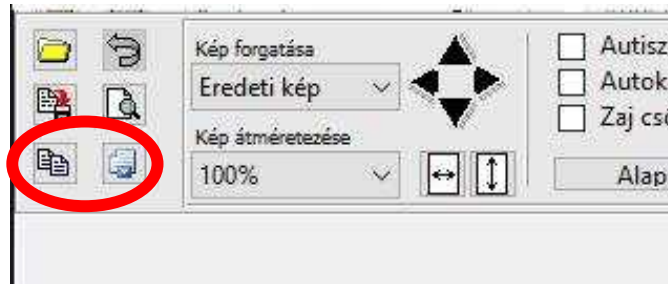

Az egér bal fülét lenyomva (vagy a digitalizáló táblán a tollal írva) végezhetjük a javítást. Ha meggondolnánk magunkat, az általunk rajzolt görbék sorban visszavonhatók a zöld „Utolsó lépés visszavonása” gombra kattintva. A bal oldali Shift és az egér bal fülének folyamatos nyomva tartásával a dolgozatot mozgathatjuk a jobb oldali panelen belül.

Az egér jobb fülét lenyomva a megjelenő menüben kiválaszthatjuk, a „Nagyítás” pontot (az F11 billentyű lenyomásával is elérhetjük ezt), Az ekkor megjelenő ablakban az egér mutatójának környezetét láthatjuk nagyobb képen. Az ablakot tetszőleges helyre rakhatjuk, ahova kényelmes nekünk. A nagyítás mértékét is állíthatjuk.

3.5. Vágólap használata

A programba vágólapról is helyezhetünk képeket. Az eredeti képet bármilyen más programból vágólapra helyezük (általában Ctrl+C), majd az eTaTaKeS programban bemásoljuk a Ctrl+V billentyűkombinációval, vagy a „Kép beillesztése vágólapról” nyomógomb segítségével.

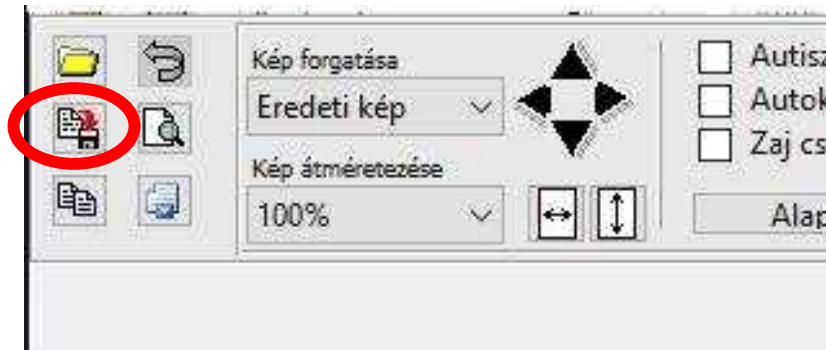
Javítás után a képet vágólapra is másolhatjuk a Ctrl+C billentyűkombináció vagy a „Kép másolása vágólapra” nyomógomb segítségével.

3.6. A javított kép elmentése

Két lehetőségünk is van a javított dolgozatok mentésére, egyedi képfile-okat illetve egy összefűzött pdf dokumentumot is létrehozhatunk.

3.6.1. Egyedi képfile létrehozása

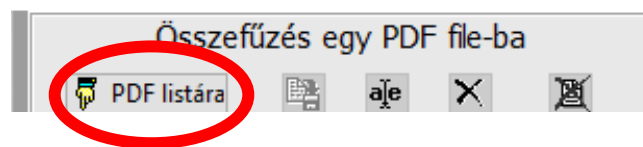
[scale=0.8] Kattintsunk a „Grafikus file mentése” gombra, majd a szokásos párbeszédablak segítségével mentsük el a képet.

Akár az eredetit is felülírhatjuk, de új nevet is választhatunk. A kép formátumát is megválaszthatjuk, a képformátumok mellett pdf formátumra is van lehetőség.

3.6.2. Összefűzött pdf file létrehozása

Ezt a lehetőséget akkor érdemes választanunk, ha a diák a dolgozatát több képfájlban küldte el.

Ha a diák által küldött összes képpel végeztünk, több lehetőségünk is van, mielőtt tényleg létrehozunk az összefűzött PDF fájlt.

Az egyes képek sorrendjét módosíthatjuk:

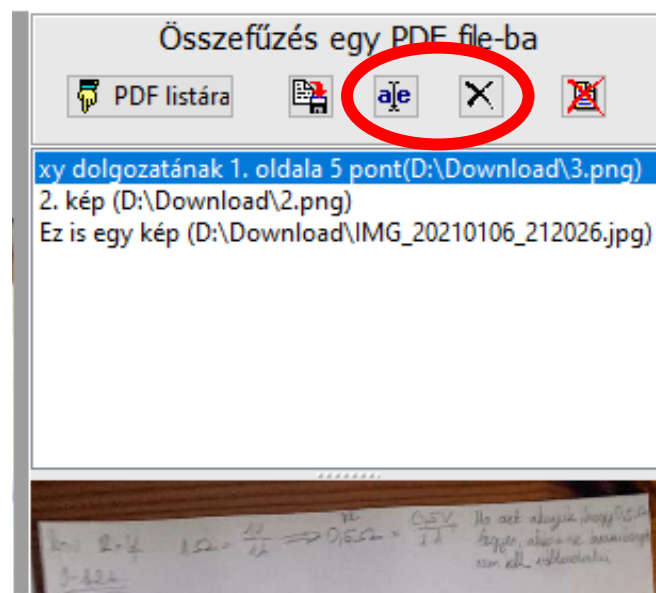
- kattintással kiválasztjuk az egyik kép nevét,
- az egér bal gombjának folyamatos lenyomásával a megfelelő helyre húzzuk a sorban a képet

Ezeket a lépéseket ismételve a kívánt sorrendbe rendezhetjük a fájlokat.

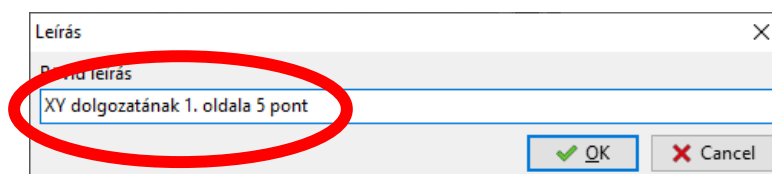
További szerkesztések

A megfelelő ikonokra kattintva a duplakattintással kiválasztott képpel dolgozhatunk:

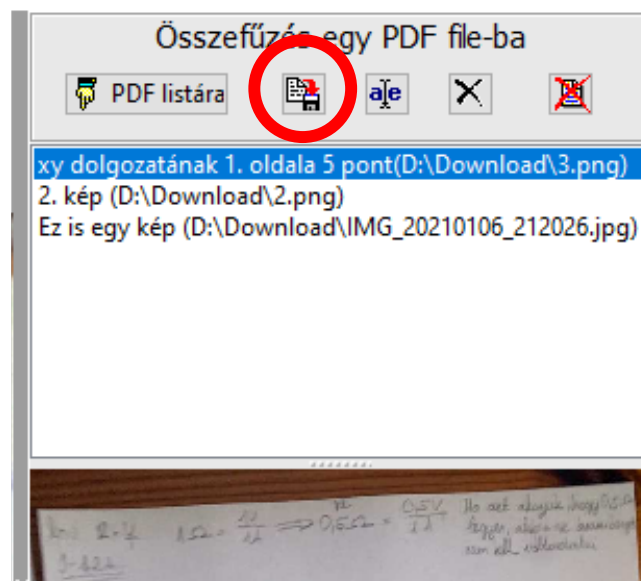
- emlékeztető szerkesztése
- egy kép törlése

Az „Emlékeztető szerkesztése” gombra kattintva a felugró ablakban ismét egy tetszőleges szöveget adhatunk meg.

Ha mindennel elkészültünk, egyszerűen kattintsunk a „Lista alapján a PDF file elkészítése” gombra, majd a szokásos párbeszédablakban mentjük el a pdf fület.

3.7. Beállítások

Ez a lehetőség a jobb egérgomb menüjében jelenik meg. Kiválasztva egy új ablak nyílik meg. Itt beállítható, hogy a megnyitáskor illetve mentéskor milyen könyvtár legyen az alapértelmezett.

Kép könyvtár megnyitásakor

- **Az előző könyvtárt nyissa meg**
Ekkor a legutoljára használt könyvtár lesz a kezdőkönyvtár
- **A "Dokumentumok" könyvtárt nyissa meg**
Ekkor a "Dokumentumok" könyvtár lesz a kezdőkönyvtár, bármely könyvtár is volt előzőleg használva.

Kép könyvtár mentéskor

- **Az előző könyvtárt nyissa meg**
Ekkor a legutoljára használt könyvtár lesz a kezdőkönyvtár
- **A "Dokumentumok" könyvtárt nyissa meg**
Ekkor a "Dokumentumok" könyvtár lesz a kezdőkönyvtár, bármely könyvtár is volt előzőleg használva.
- **A megnyitási könyvtárat nyissa meg**
Ekkor az a könyvtár nyílik, amelyik a legutolsó megnyitásnál volt használva.

Összefűzött PDF könyvtár mentéskor

- **A megnyitási könyvtárat nyissa meg**
Ekkor az a könyvtár nyílik, amelyik a legutolsó megnyitásnál volt használva.
- **Az előző könyvtárt nyissa meg**
Ekkor a legutoljára használt könyvtár lesz a kezdőkönyvtár
- **A mentési könyvtárat nyissa meg**
Ekkor az a könyvtár nyílik, amelyik a legutolsó kép mentésénél volt használva.
- **A "Dokumentumok" könyvtárt nyissa meg**
Ekkor a "Dokumentumok" könyvtár lesz a kezdőkönyvtár, bármely könyvtár is volt előzőleg használva.

4. Gyorsító billentyűk

A program használatát gyorsító billentyű kombinációk a következők:

4.1. Általános műveletek

CTRL + SHIFT + A	- Kép igazítása a munkaterület szélességéhez
CTRL + C	- Másolás vágólapra
CTRL + O	- File megnyitása szerkesztésre
CTRL + SHIFT + Q	- Kép igazítása a munkaterület magasságához
CTRL + S	- Kép mentése
CTRL + V	- Beillesztés vágólapról
Backspace	- Visszavonás
F1	- Használati útmutató
F11	- Nagyítás
CTRL + SHIFT + Fel	- Kép eredeti helyzetébe
CTRL + SHIFT + Bal	- Kép 90° balra
CTRL + SHIFT + Le	- Kép megfordítása
CTRL + SHIFT + Jobb	- Kép 90° jobbra

4.2. Egér műveletek

egér bal gomb	- Rajzolás a képterületre
SHIFT + egér bal gomb	- Képterület mozgatás

4.3. Jobb egér menü

A program használja a jobb egér gombot, mint menü gyorsítót. Az itt kiválasztható menüpontok a következők:

- **Nagyítás**
Nagyítás ablak ki- és bekapcsolása
- **Kézikönyv**
Kézikönyv (ez a dokumentum) megnyitása az alapértelmezett megjelenítő programban.
- **Újdonságok**
Újdonságok megtekintése, ami a program indulásakor jelenik meg 3 aklommal (verzióként).
- **Névjegy**
A program névjegye
- **Beállítások**
A program testreszabása.
- **Kilépés**
A program használatának a befejezése

5. Gyik (Gyakran ismételt kérdések)

Összefoglaljuk a program használatakor gyakran felmerülő kérdéseket és az azokra adptt válaszokat.

A program indulásakor a „Nem találom a működéshez szükséges...” kezdetű hibaüzenetet ad és nem indul el.

A Program működéséhez elengedhetetlen pár kiegészítő program, ezek valamiért nincsenek meg. Két megoldás is lehetséges:

1. Telepítsük kézzel újra a programot.
 2. A kilépéskor nyomjuk folyamatosan a SHIFT billentyűt, ennek hatására a program frissíti magát automatikusan, azaz elvégzi a hiányzó részek pótlását.
-

A program a kép megnyitásakor „Unable to open file...” kezdetű hibaüzenetet ad és nem tölt be semmit sem.

A Program olyan helyre lett kibontva/telepítve (például a „c:\Program Files\” könyvtár alá), ahol nincs elég joga a működéshez, ezt jelzi ez a hiba. Két megoldás is lehetséges:

1. Adjunk a program és részeinek elegendő jogot a működéshez, de ehhez rendszergazdai jogosultság szükséges, szóval bonyolult és nem érdemes vele vacakolni.
 2. Telepítsük másik helyre, például a „c:” meghajtó főkönyvtárába valahova (ismét rendszergazdai jog kellhet) vagy a „d:”; „e:”; ... meghajtókra valahova.
-

A kép (pdf file) mentése után nem található a kép (pdf file).

A kép (pdf file) neve és/vagy útvonala szóközt és/vagy ékezetes karaktert tartalmaz. Ez van, ahol nem okoz hibát, de van, ahol igen. A megoldás:

1. Ne legyen ékezetes karakter a névben és az útvonalban.
2. Ne legyen szóköz a névben és az útvonalban. Helyette a „_” karaktert javasuljuk.

6. Felhasznált és ajánlott programok

Az eTaTaKes programhoz használjuk és ajánljuk a következő programokat.

6.1. gswin32c.exe és gsdll32.dll

Ghostscript is an interpreter for the PostScript® language and PDF files. It is available under either the GNU GPL Affero license or licensed for commercial use from Artifex Software, Inc. It has been under active development for over 30 years and has been ported to several different systems during this time. Ghostscript consists of a PostScript interpreter layer and a graphics library.

A program ingyenesen letölthető a
~ <https://www.ghostscript.com/>
címről.

6.2. nconvert.exe

A program az XnView (Indie developer of photo apps for Windows, MacOSX, Linux, iOS and Android) cég terméke.

Magán használatra (nem kereskedelmi célból) ingyenesen letölthető a

~ <https://www.xnview.com/en/nconvert/>
helyről.

6.3. okular.exe

Adobe PDF file-ok megtekintésére és manupulációjára ajánljuk. A kijelölt szöveg képként is menthető, valamint a kijelölt tartalom mint kép menthető és a vágólapra is másolható, hogy csak pár dolgot említsünk. Az, hogy a kijelölt rész (akár szöveg, akár kép) a vágólapra kerül képként, alkalmassá teszi a távoktatás során az anyagok könnyű prezentálására.

A program ingyenesen letölthető a
~ https://binary-factory.kde.org/job/Okular_Nightly_win64/
címről.

7. Visszajelzések, vélemények

Egy program készítése és használata folyamatos, visszajelzéseket igényel. Úgy gondoljuk, hogy ezeket a visszajelzéseket meg kell fogadni, el kell gondolkodni a hasznosságukon és az esetek többségében érdemes is a javasolt változtatásokat megvalósítani. A sok felhasználói visszajelzés és tapasztalat – remélhetőleg – egy tényleg hasznos, jól és könnyen használható programot eredményez.

Ilyen visszajelzésekből szeretnénk néhányat megosztani.

„Sokkal gyorsítaná a munkát, ha a lap forgatása könnyebben megvalósítható, elérhető lenne, ne kelljen lenyitni a listát! ...”

Megvalósult! De meg lett tartva a régi módi is.

„Lehessen méretezni a lap szélesség és magasság szerint is! ...”

Megvalósult! Bekerült a listába is és kapott 2 külön gombot is.

„Egyre többször kapok HEIC kiterjesztésű képet a diákoktól. Azt nem lehetne kezeltetni a programmal? ...”

Megvalósult! Beépítésre került a HEIC file-ok olvasása is.

„Ma az egyik gyerek küldött nekem egy képfile-t, amit nem tudtam megnyitni a programban. A kiterjesztése JFIF. ...”

A küldött file lényegileg JPEG file. Egyszerűen nevezzük át a file-t jpg-re, de a program az 1.21.04.25-ös verziótól kezdve már meg fogja nyitni az ilyen file-ok olvasása.

„Az eTaTaKeS programmal sokkal gyorsabban tudok javítani, mint eddig. Pedig próbáltam már a Word-be bemásolt képes módszert is. A program mindet veri! ...”

Köszönjük.

„Egyszerűen jó a program! Kedden javítottam vele, és tényleg csak a javításra kellett koncentrálnom, nem pedig a javító programra. ...”

Köszönjük.

„Sok PDF file-t kell olvasnom, időnként bele kell javítanom. És ezt tudja a program! ...”

Köszönjük.

„Ha vége lesz a karanténnak, utána is fogom használni ezt a programot. Kicsi, gyors, egyszerű. De amire készült, azt maradéktalanul tudja. ...”

Köszönjük.

Tárgymutató

A

AutoUpdate.exe, 3

B

BMP file, *lásd* File típus

D

DOC file, *lásd* File típus

DOCX file, *lásd* File típus

E

Egér jobb gomb, 15

Egér műveletek, 15

eTaTaKeS, 2

eTaTaKeS.exe, 3

eTaTaKes.zip, 4

eTaTaKeS_manual.exe, 3

F

File típus

BMP file, 6

DOC file, 6

DOCX file, 6

GIF file, 6

HEIC file, 6

HEIF file, 6

JPG (JPEG) file, 6

PDF file, 6

PNG file, 6

PSD file, 6

RTF file, 6

TIF (TIFF) file, 6

TXT file, 6

WMF file, 6

Frissítés, 5

Automatikus mód, 5

Kézi mód, 5

G

ghostscript, 17

GIF file, *lásd* File típus

gsdll32.dll, 3, 17

gswin32c.exe, 3, 17

Gyik, 16

Gyorsbillentyű

Backspace, 15

Ctrl+C, 15

Ctrl+O, 15

Ctrl+S, 15

Ctrl+Shift+A, 15

Ctrl+Shift+Bal, 15

Ctrl+Shift+Fel, 15

Ctrl+Shift+Jobb, 15

Ctrl+Shift+Le, 15

Ctrl+Shift+Q, 15

Ctrl+V, 15

F1, 15

F11, 15

H

HEIC file, *lásd* File típus

HEIF file, *lásd* File típus

J

JPG (JPEG) file, *lásd* File típus

L

Letöltés

download.szolda.hu, 4

N

Nagy Piroska Mária, 2

nconvert, 17

nconvert.exe, 3, 17

O

okular, 17

okular.exe, 17

P

PDF file, *lásd* File típus

PNG file, *lásd* File típus

PSD file, *lásd* File típus

R

RTF file, *lásd* File típus

S

Szoldatics József, 2

T

Telepítés, 4

TIF (TIFF) file, *lásd* File típus

TXT file, *lásd* File típus

V

Visszajelzések, 18

Vágólap, 10

Vélemények, 18

W

WMF file, *lásd* File típus